

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

L Á S Z L Ó J Ó Z S E F.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

— április 25.

Alakuló gyűlések, proklamációk és programbeszéd: ezekből áll mostanság az, ami a magyar embert legközelebről érdekli, amit ingerlőbb ujság csemegének tekint, mint a Vezuv garázdálkodását vagy a szanfranciskói földrengést. A küszöbön álló országos képviselő-választások előkészületeire pazarolja mindenki kíváncsiságát, és figyelmét. Hogy jogos, érthető módon-e, ahhoz kétség sem fér. Elvégre is nem kisebb dologról van a szó, mint arról, hogy egy új korszak nyíljon meg az állásfoglalásokkal, egy új korszak amely az új liberalizmus megdöntött építményeinek romjain más virágzó életet lesz hivatva teremteni. A nemzet sorsa forog szóban. S ez háttérbe kell, hogy szorítson minden egyebet. Csak aztán végül ne szoruljon háttérbe maga a nemzet...

A vármegye egyik kerületének képviselője, a ki szikla-szilárdan áll a egészen biztosra vehető, hogy egyhangulag fogják megválasztani, alaposan lepipázta korteseit, a kik most elestek minden alkotmányos költségtől. Minden községből bejöttek a főkolomposok, hogy, ha már nem lehet egy kis nemzeti érvágást a képviselőjelölt uron elkövetni, mivel, hogy nem lévén ellenjelölt, szavazás se létszen s így a „miképen és mennyiért” szóba se jöhet, legalább a fuvar-

költséget megkaphassák. Hát azt proponálták a jelölt urnak, hogy ha egyhangu lesz is a választás, azért majd csak bekocsiznak a választás helyére, mintha küzdelmes választás lenne.

A képviselőjelölt nr, az e célra már előre berendezett „makrapipa-raktár”-ából minden főkolomposnak egy-egy tulipános példányt nyomott a markába s azzal eresztette utnak őket, hogy az egyhangu választáshoz nem kell kocsi fuvar, magában a választási községben is elegenden vannak ahhoz, hogy kiáltsák az egyhangulag megválasztott jelöltet képviselővé.

A lepipázott kolomposok hosszú orral ballagtak haza s most a régi „harcias választások”-ról elmélkedve szivják a béke pipát,

■ Közegészségügyünk.

A Szabadság számára írta: Gerlóczy Zsigmond dr. egyetemi tanár.

— április 25.

Képviselőjelöltek lelkes programbeszédjeitől hangos az ország. A becsületes magyar nép talán még egyszer sem hallgatta olyan áhitattal a jelölteknek különben máskor is szépszavú ígéreteit, mint most, az új korszak küszöbén.

Mindeu igaz fia e sokat sanyargatott hazának érzi, hogy a nemzet életében nagy és nevezetes forduló-

pontra jutottunk. Fölbredt a szunnya-dozó nemzeti erő, amely vehemens erővel követeli jogait minden téren. A jog nélkül való széles néprétegek, amelyeket a lelketlen kalandor — politika nemzetellenes céljai elérésére eszközül akart fölhasználni, ime most azok szájából hallják a fölszabeditásukat célzó messze kiható népboldogító programot, akiknek már régóta is az volt a becsületes szándékuk, akik azonban — messzire állván a hatalomtól — abból eddig mit sem valósíthattak meg.

De figyeljünk csak egy keveset és nézzünk körül az országban. — Miről folyik a beszéd? Előtérben áll az általános szavazati-jog. — Ez természetesen, hisz' ennek jegyében született meg a mai nagy kormány. E kérdés mellé sorakozik az önálló magyar hadsereg, vagy legalább is a magyar vezényszó, az önálló vámterület, a magyar udvartartás, a nemzeti népnevelés stb. Kétségtelenül megannyi régen hangoztatott és minden magyar szívében élő forró vágyakozás.

De beszél-e valaki arról, hogy a nemzet boldogulásának alapja: jó közegészségügye? Fejtegetik-e azt, hogy az általános szavazati-jog mitsem ér annak, aki beteg, aki satnya, erőtlenség és munkára képtelen? Pedig népünknek éppen az a rétege, amely ma jogokért kiabál, nélkülözi mind ama

Napsugarak.

A boncterem középső asztalán
Egy szép halottleány . . .
A test szabályos, hó fehér.
Nincs rajta semmi vér . . .
A fényes napsugár
A zárt ajakra száll
S amint az ajkat éri, —
Remegve azt meséli:
Fehér virág van künn a réten . . .
Fehér felhő van fenn az égen . . .
A mélyben és magasban
Szerelmes szép tavasz van . . .!

Az asztal mellett egy orvostanár
A boncolásra vár . . .
De most a zord munkához semmi kedve . . .
Merengve néz a szép halotti testre,
A lány hullámos nagy hajára . . .
S míg künn zibong az életláma:
Ólomnehéz a szíve és a karja, —
A napsugár meséjét egyre hallja:
Fehér virág van künn a réten . . .
Fehér felhő van fenn az égen . . .
A mélyben és magasban
Szerelmes szép tavasz van . . .!

Hiába vágja szét a szívet és agyat?
A nagy titok mégis — titok marad?

Nem fejtí azt meg senki, semmi?
A test a mélybe megy pihenni!
De hát a lélek merre, hol van?
Ott fenn a csillagokban?
Halál után a lélek merre él?
Nem tudja ezt a boncoló acél?
Nem! — Mert tudása ennyi: ott a napsugár
A hullának hiába sugja már:
Fehér virág van künn a réten . . .
Fehér felhő van fenn az égen . . .
A mélyben és magasban
Szerelmes szép tavasz van . . .!
Szunyogh Barna.

■ Egy remete poéta

(Gáspár Imre.)

Paktumot kötöttem a szedővel, hogy ezt a pár sort mindenestre becsusztatja a lapba. Szükségem volt reá, mert ha meglátta volna a címet, amelyben az ő neve is szerepel, — menten a papirkosárba dobta volna az egészet,

Mióta a poézis lehellelte dalra ihleti a kiválasztottakat, — sokféle egyéniség ugrott vagy kuszott fel pegazusán a hallhatatlanság ormára. Ezek között azonban aligha akad egy-kettő, aki Gáspár Imrével veteledhetne — szerénység tekintetében. Költő,

aki szerény! Mily paradoxszona a lélektan-nak, amely azt tanítja, hogy a szellem kiválóságai én jük nyilvános imádásában lelik legnagyobb gyönyörűségüket!

A 70—80 as évek egyik legnagyobb poétája deresedő hajjal és ifjui szívvel csendesen elvonul a haladást rohamosan kergető világ zaja elől és szerény szobáskájában halvány mécs mellett dal zeng a multról, amely gyönyörűséges volt, — a jelenről, amely az emlékek tárházából táplálkozik és a jövőről, amely a csendes melábu akkordjait kergeti lantjára! . . .

Lehet e irigylésre méltóbb ember egy olyan poétánál, aki tudott teremteni magának egy külön világot más levegővel, más emberekkel, más érzelmekkel? Aki le tudta kötni az egyéniség tömjénezésre vágyó akaratát, el tudta némitani költészetének széles nyilvánosságot követelő parancsszavát? Csak azért, mert önmagának és önmagáért dalol, mert a dalolás nem kegyere, hanem gyönyörűsége!

Biztosan tudom, hogy eme sorok elolvasása után kellenül fogja félredobni a lapot és rosszul fog neki esni, hogy zárkózott életének titkát újra ütöttem.

Nem tehetek róla. Én irigylem őt és

tényezőket, amelyek az egészsége fenn-tartására irányulnak.

A magyar nép úgy városokban, mint falvakban tulnyomóan silányul táplálkozik, egészségtelen lakásokban lakik, munkájában sem védi magát az ártalmas hatásoktól. Istentől nyert erőteljes szaporodó képességét lerontja, sőt nem egy helyen semmivé teszi az óriási gyermekhalandóság; egészséges vérét betegségek mótelyezik meg s egész néprétegeket az alkohol tesz tönkre. — Iszonyu pusztításokat okoz fajunkban a tüdővész s egyéb fertőző betegségek is tizedelik népességünket.

Hazánk közegészségügye mindenkori csak mostoha elbánásban részesült. Ma sem igen bolygatják azokat a kérdéseket, amelyek a főt elsorolt nagy bajokkal szerves kapcsolatban vannak.

Nem várhatunk mindent az államtól, magunknak is tennünk kell valamit! A társadalmi szervezkedés csodákat művelhet. Ime a tulipánkert mozgalmá oly erőteljes hullámokat vert fel, hogy a legszebb reménnyel nézhetünk iparunk fejlődése elé.

Az egészség védelmét is előbbre vibetjük s az ország közegészségügyét lényegesen javíthatjuk, ha mindannyian törődünk egészségünkkel. Mert különös dolog, de úgy van, hogy nálunk a magyar ember sokkal több gondot fordít a tehene, a disznaja és egyéb állatja egészségére, mint a saját édes magzatjára.

A nép oktatása, egészségügyi kérdésekben való fölvilágosítása oly magasztos munkakör, amely iránt minden államférfiúnak szakadatlanul érdeklődnie kell. Amde a közegészségügy javítására hozott törvények és rendeletek mit sem érnek, ha azoknak szándékát a nép meg nem érti. A népet tehát ily irányban nevelni szükséges.

A nevelésnek ezt a munkáját végzi az Országos Közegészségi Egyesület,

vagyó sóvárgással óhajtom, hogy mindenki irigyelje.

Szunyogh Barna, az ifjú költő-generáció egyik, igen tehetséges tagja ma a Csokonai kör felolvasó estéjén ismertetett egyes szemelvényeket költészetéből. Ezek a költemények nagybárra napvilágot láttak már e lap hasábjain is és én kénytelen vagyok utalni erre, amidőn arra hivatkozom, hogy a szűk keret nem engedi most a hódolat terjedelmes adóját lerónom.

De tulajdonképen nem is arra akart szoritkozni ez a pár sor. Akinek Gáspár Imrét be kell még mutatni, az igen nagy szegénységi bizonyítványt állít ki irodalom történeti ismereteiről.

Ha kellőképen értenék hozzá, néhány jellemző adatot sorolnék fel Gáspár Imréről, az ujságíróról és Gáspár Imréről, az emberről.

A szerénység ujságírói minőségében is megnyilvánul. Bár szerkesztői minőségében irodalmi pozíciója révén alkalma volna vezérszerepet vinni Debrecen társadalmi életében, szerényen visszavonul a nyilvános szerepléstől és nem kíván mást, mint hogy az emberek soha semmi körülmények között — ne vegyék észre

Egy redakcióban dolgozni véle — va-

amely tagjait az egészség körébe vágó minden kérdésben tájékoztatja, fölvilágosítja. Ennek az áldásos egyesületnek Budapesten van a központja, az intézősége, de vannak már az országban fiókjai is, így Békésvármegyében, Hódmezővásárhelyen, Kolozsvárott, Somogyvármegyében és Versecen. Van azonkívül hölgyosztálya, alkoholbizottsága, iskola-orvosi bizottsága és a venereás betegségek ellen küzdő bizottsága és vannak országszerte lelkes tagjai a társadalom minden köréből.

Ez az egyesület most osztotta szét a Trefort jutalmakat, amelyeket az egészség terén szerzett érdemek elismeréseképen mint elismerő okleveleket és pénzbeli jutalmakat főképen tanítók, lelkészek, községi bírók és jegyzők stb. buzditásul kaptak.

Vajha az ország minden megyéjében alakulnának fiókjai az egyesületnek; vajha minél többen sorakoznának az egészségért küzdők táborába!

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 24.

Ma délelőtt a miniszterelnöki palotában minisztertanács volt, amelyen a miniszterelnök által a király elé terjesztendő több rendbeli fontos előterjesztés dolgában, továbbá a gazdasági kérdésekben az osztrák kormányval megindítandó tárgyalások időpontjára és a delegációk összehívására nézve történt megállapodás. Ugyanez alkalommal döntöttek a még függőben lévő főispáni állások némelyikének betöltésére nézve is.

(Wekerle Bécsben.)

Wekerle Sándor miniszterelnök ma délután utazik Bécsbe és az eddigi dispozió szerint két napig marad ott.

(A főispáni kinevezések.)

A hivatalos lap mai számában megjelent hét főispán kinevezés általában helyes-

lődi gyönyörűség. Leszűrődött élettapasztalatok, 30 éves ujságírói mult becses tárháza áll mindenkori munkatársai rendelkezésére. Emellett olyan mester, aki lelkes buzgalommal nyesi, tisztogatja a fiatal törzs szertelen ágait és gyönyörűséggel lesi a fejlődés minden mozzanatát.

Ramete-poéta, öreg mester, akinek nincs egyebe csak meleg érzellemmel megdohbanó, jóságos szíve, amely hajlandó minden körülmények között szeretettel fogadni azt, aki szeretettel közeledik hozzá.

Nem bosszantom tovább. Bevégzem.

A redakció külön műnyelvén így szólt hozzám a minap:

— Ma belegyezem, hogy Ön beteg legyen; ami azt jelenti, hogy a munkától arra a napra felmentett.

Miután előre sejtem, hogy e pár sor miatt gerjedő haragja elől néhány napra el kell tennem a láthatárról, — ime nyilvánosan bejelentem, hogy néhány napig — beteg leszek.

Akkor nem lesz rá alkalom, hogy a szemem elé kerüljek.

(b. e.)

léssel találkozott a politikai körökben. A még hivatalban levő főispánok közül néhány ellen nagy ellenszenv uralkodik az illető vármegyékben, a kormány azonban még azért nem tölthette be a helyüket, mivel a kiszemelt férfakkal még nem fejeztettek be a tárgyalásokat, egyik másik vármegyében pedig még nem találtak olyan alkalmas férfiut, akinek kinevezése minden jogos várakozást és a közérdeket is kielégíti. Az illető vármegyék közönségét a kormány valószínűleg azzal fogja megnyugtatni, hogy a kifogásolt főispánokat addig is, míg helyük betölthető lesz, legközelebb fölmenti.

(Az ujoncozás.)

A politikai köröket most élénken foglalkoztatja az ujoncozás kérdése is. Általában az a nézet, hogy azok az ifjak, akik tavaly a harmadik korosztályban voltak, most már nem állíthatók elő a sorozáson. A kormány, illetőleg a honvédelmi miniszter még nem foglalt állást ebben a kérdésben, de legközelebb provokálni fogják a honvédelmi miniszter nyilatkozatát.

(Wekerle a királynál)

Wekerle miniszterelnök holnap megjelenik kihallgatáson a királynál. Az audiencia után pedig a közös miniszterekkel fog tanácskozni, a delegációk ülése idejének megállapítása felett.

(Polónyi beszámolója.)

Polónyi igazságügyminiszter ma tartotta Kézdivásárhelyen beszámolóját. Beszédében foglalkozott a politikai helyzettel és kijelentette, hogy Ausztriával nem vámszövetség, hanem vámszerződés fog életbe lépni. Megígérte a székely kérdés rendezését és hogy a székely ügyeknek külön ügyosztályt szervez. Tekintsék őt — ugymond az egybegyűltekhöz — a miniszteri székben is képviselőjüknek és forduljanak hozzá bizalommal.

(Izgatás a románok között)

Nap-nap után megdöbbentőbb hírek érkeznek azokról a veszedelmes izgatásokról mely az ország románlakta vidékein levő választókerületekben a függetlenségi jelöltek ellen, a nemzetiségiek részéről folyik.

Zsolnáról írják: A függetlenségi jelölt érdekében Hock János beszédet akart mondani, de a nemzetiségi agitátoroktól felzgatott néptömeg ebben brutálisan megakadályozta.

Resicán Zorleny választókerületben Patrovics nemzetiségi ellenjelöltjének Grancenstein alkotmánypárti jelöltnek egyik választóját a felbujtogató románok agyonverték. Grancenstein zászlóit letépték és elégették. A hatóság szigorú vizsgálatot indított.

A szécskabányai kerületben a románok gyujtogatnak. Alexi György alkotmánypárti jelölt híveit valóságos üldözik. Kövel hajigálják, bottal megtámadják és véresre verik. A közbiztonság teljesen fel van dülva. A kerületbe egy század huszárságot kellett kivezényelni.

Temesvármegye összes választó kerületeiben a román nemzetiségű bujtogatók óriási terrorizmust fejtenek ki. Az alispán intézkedett, hogy a kerületekbe katonaságot vezényeljenek ki és az izgató papokat, akik a választókat egyházi átok fenyegetésével presszionálják nyomban letartóztatásuk.

A szinügyi bizottság ülése.

(Saját tudósítónktól.)

— április 25.

A szinügyi bizottság multkori ülése alkalmával szándékosan nem szólaltattuk meg a magunk véleményét azon egyszerű okból, mert a bírálatot, amelyet a szinügyi bizottság akkor a társulatról mondott, — nem tartottuk teljes őszintének. Az ülésen Zilahy Gyula szinigazgató akkor nem volt jelen, a felmerült panaszokra nem tehetett meg megjegyzéseit, ilyen körülmények között az „audiatur et altera pars“ elve sem érvényesülhetett.

Az a körülmény, hogy a bírálat helyénvaló és jogos volt — most nem tartozik ide. Teljes jóhiszeműséggel feltételezzük, hogy a hiányokról még a szinügyi bizottság ismeretes határozata előtt volt tudomása Zilahy Gyulának s bizonyára sejtette, hogy a közönség köréből nap-nap után hangzó panaszok dalra ihletik a szinügyi bizottságot is.

A Vezuv kitérése, — a mint rendkívül találóan jellemezte ma a mult ülést Komlóssy Dezső, — mindazonáltal váratlanul érte a szinigazgatót és minden valószínűség szerint megdöbbentette.

— Hát az a szelid, türelmes bizottság fakadt ki így — sóhajthatott fel, — amely kétszer szavazott már bizalmat nekem! Szinte hihetetlen!

A valóságban nem bizonyos, hogy ez a sóhajtas megesett volna. Az azonban kétségtelen, hogy Zilahy sietett és beadvánnyal igyekezett elsimítani a kanapé-pórt.

A szinügyi bizottság aztán ma úgy korrigálta ki multkori határozatát, hogy teljes bizodalmaról biztosította a direktiót.

Pokoli következetesség! Amelynek azonban Zilahy Gyula szinigazgató a világért se üljön fel. Két okból. Először: mert a szinügyi bizottságok — rendszer szerint — sohasem következetesek; másodsor: mert egyesegyedül a közönség bizalma az, amely táplálhatja a direktor babérait és ami éppen olyan fontos tényező — a Wertheim-kaszáját.

A közönség bizalmát pedig, amely a téli szezon alatt szinte szokatlan mérvben nyilvánult meg, — továbbra csak úgy kötheti le magának a szinigazgató, ha menten minden befolyásolástól, — a felmerült hiányokat mai ígérete terjedelmében pótolja, a debreceni színház színjátékát fenntartja és lehetőleg arra törekszik, hogy az igények kielégítve legyenek.

Tessék elhinni, hogy ebben az esetben senki sem lesz kíváncsi arra, hogyan káromkodik a szinügyi bizottság ma és hogyan enyeleg holnap.

Lehetetlenségnek tartjuk, hogy Zilahy Gyulát úgy is, mint direktort, úgy is, mint művészbembert kelleetlenül lássa valaki a debreceni színház élén. Az a szeretet, amely jóvételét megelőzte, alapjában ma sem reáldult meg, de a tapasztalható hiányok szükségessé tették, hogy a szinigazgató ur a szeretet háttérára figyelmeztetve legyen.

Ennyit érdemben a direktió és a szinügyi bizottság között felmerült afférra vonatkozólag.

A mai szinügyi bizottsági ülésről a következő tudósítás számol be:

Vecsey Imre elnöklése alatt jelen voltak: Szentkirályi Tivadar, Somogyi Pál, Komlóssy Dezső, dr. Nagy Zsigmond, Kul-

csár Endre, dr. Sz. Szabó József, dr. Burger Péter, Acél Géza, Zilahy Gyula szinigazgató és dr. Tóby Elek jegyző.

Vecsey Imre bejelenti, hogy a polgármester akadályozva van az elnöklésben, azért vezeti ma is ő az ülést. Zilahy Gyula a mult ülés határozata kapcsán terjedelmes beadványt nyújtott be, amelynek tárgyalása tette indokoltá a mai összejövetelt.

Szentkirályi Tivadar kéri, hogy a mult ülés jegyzőkönyve felolvassassék.

Zilahy Gyula beadványának hangja teljes mértékben koncilíáns. Meghajlik a bizottságnak tulszigoru, de mindenestre indokolt határozata előtt, de a maga védelmére felsorolja azokat az okokat, amelyek miatt a sérelmek támadtak. Végezetül arra kéri a bizottságot, hogy a hiányok teljes orvoslására szabott határidőt (május 5) hosszabbítsák meg július 1-ig.

Somogyi Pál megjegyzi, hogy a mult ülésen nem a bizalmatlanságról, mint inkább a hiányokról volt szó. A bizottság jóindulattal viseltetik az igazgató iránt, de a közönség érdeke megköveteli, hogy a bajok orvosoltassanak.

Zilahy Gyula köszöni azt a kijelentést, hogy a mult ülés határozata tulajdonképpen nem bizalmatlanság. Összegezzi a beadványban felsorolt okokat, majd bejelenti, hogy Jeszenszkyne Csáder Irént már visszaszerződtette, de más irányban is 2-3 héten belül segít a bajokon. Miután azonban a kar személyzetet csak június elején egészítheti ki, kéri a határidő meghosszabbítását.

Dr. Burger Péter örvendetesen tudomásul veszi az igazgató kijelentéseit s a maga részéről indokoltnak tartja, hogy a bizottság bizalommal várja be az ígéretek teljesítését. A bizottság egy pillanatra sem viseltetett animozitással a direktor személye iránt, de a közönség érdeke megköveteli, hogy multkori határozatával elejét vegye a további bajoknak.

Dr. Nagy Zsigmond minél gyakrabban szeretné szinpadon látni Zilahyt, a művészt. Miután a szerződésben az is belefoglaltatik, hogy az igazgató minden évben köteles egy diszlettel szaporítani a városi diszleteket, az volna a határozott kívánsága, hogy Zilahy ebben az évben budapestet ábrázoló diszlettel ajándékozza meg a várost.

Szentkirályi Tivadar ugyancsak örömmel vesz tudomást arról, hogy a szinigazgató rövid időn belül orvosolja a bajokat. Az az óhaja, hogy Zilahy eme nehéz munkájában vegye figyelembe mindazokat, amikre a mult ülés határozata kiterjedt. A szubrett, segédkarmester kérdése és a többiek mind sürgős megoldásra várnak.

Zilahy Gyula elégtételt ad Főti Fridának, mint, aki a szubrett szerepkört a közönség melegegedésére tölti be. Ő nem tehet arról, hogy a fővárosi színházak műsorán mostanában olyan darabok szerepelnek, amelyeknél az énekrészre fektetik a főszűt. (Ellentmondás.) Jövőre azonban igyekezni fog, hogy Főti Fridát minél gyakrabban juttassa szóhoz.

Szentkirályi Tivadar a világért sem akarta megkisebbiteni Főti Frida érdemeit. Mindazonáltal táncos szubrettre is szükség van. Zilahy annyit énekesnőjét bocsájította el, hogy helyettük bátran szerződhet olyan, aki táncolni is tud — kifogástalanul.

Komlóssy Dezső nem szívesen hallja, ha a bizottság személyi politikát üz. Eddig az volt a szokás, hogy a bizottság elvontan mondott véleményét és a személyekről nem emlékezett meg. Szeretné, ha a bizottság ezután is ragaszkodna ehhez. (Helyeslés.) Ajánlja Zilahynak a népszimű erősebb kultiválását.

Dr. Sz. Szabó József felszólalása után Vecsey elnök még egyszer határozatként összegezte az elmondottakat, mire az ülés néhány jelentéktelen kérdés megbeszélése után véget ért.

NAPI HIREK.

— Napról-napra.

— április 25.

A min röviddel ezelőtt még Borongott gyászos, néma kétség: — Ma diadalmas, szent valóság, Győzött a jog! Választ az ország!

Zászlókat lenget erre arra
Virághozó tavasz fuvalma,
Zöld gallyat tűznek a legények
Kalapjuk mellé s szól az ének.

Es zug az „éljen“ egyre, váltig,
A Kárpátoktól Adriáig,
S egyik helyen ha elcsitul ma,
Holnap másutt kezdődik ujra.

A magyar ember mindahánya
Lelkében jól megvesse hányja,
Kinek javára adja voksát,
Hogy meg ne bánja majd az ország.

Mert a kalandor igazán sok,
Ki csak mandátumért sóvárog,
S bár elve nincsen egy se néki,
Elvét minduntalan cseréli.

Az ilyet üzd el gyűlölettel,
Borát ne idd, pénzt ne vedd el,
Szavazz, mint szived sugja, akkép,
A szived nem csal meg, magyar nép!

Fenő.

— A Csokonai-kör felolvasó ülése.

A debreceni Csokonai kör ma délután tartotta meg e szezonban utolsó felolvasó ülést. Nagyszámu szép közönség gyűlt össze ez alkalomból is a felolvasó ülésen és gyönyörűséggel hallgatta végig a gondos műsor számait. Az első felolvasó Bosznay István festőművész volt, a ki Zichy Mihály alkotásairól tartott érdekes és műtörténelmi szempontból értékes felolvasást. Utána Szunyogh Barna, a „Szabadság“ olvasói előtt igen előnyösen ismert fiatal és nagytehetségű poéta olvasta fel öreg mesterének Gáspár Imrének néhány gyönyörű költeményét. A közönség a felolvasóban a költemények szerzőjét is lelkesen ünnepelte. A műsor harmadik száma Molnár Gusztáv tanár felolvasása volt. Molnár egy orosz népköltő életéből olvasott fel igen érdekes epizódokat. A felolvasókat az ülése megjelent közönség zajos óvációkban részesítette. Ezzel az üléssel a Csokonai-kör bezárta kapuit őszig.

— Apponyi a tanfelügyelőkhöz.

Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter körlevélben tudatja a kir. tanfelügyelőségekkel, hogy a minisztérium vezetését átvette Ma érkezett meg Hajdúmegye kir. tanfelügyelői hivatalához is az értesítés, amely így szól:

Ő császári és apostoli királyi felsége f. évi április hó 8-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával vallás- és közoktatásügyi magy. kir. miniszterrel legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

Erről Tanfelügyelő Urat azzal értesitem, hogy a minisztérium vezetését átvetem s kérem, hogy hivatalos működésemben engem támogatni sziveskedjék.

Budapest, 1906. évi április hó 18-án.

Apponyi.

— A diákkongresszus. A Debrecenben tartandó nagy diákkongresszust elhívták. A főiskolai ifjúság, mely egyáltalános diákgyűlésen akart politikai állásfoglalásának impozáns megnyilatkozást adni, ezen tervét a tilalom miatt nem valósíthatja meg. A tüzesielkü, tevékeny ifjúság azonban, mely mindenkor minden szent ügyért tenni kész, nem kedvelekedik el a megmagyarázhatatlan tilalom miatt, melynek okát nem kutatjuk, ha-

nem kisebb gyülekezetekben ad kifejezést érzelmeinek. A napokban a pécsi jogakadémia ifjúságához Selmechányáról érkezett távirat, mely e tilalmat tudtul adta, azon hozzátevésével, hogy a tervezett diakkongresszust bármilyen módon, mégis megtartják s az azon való megjelenésre az összes főiskolai jogászfjúságot újlag felkérték.

— **Ipartestületi ülés.** Az ipartestületi órasszakosztály választmánya tegnap foglalkozott azokkal a panaszokkal, melyek egyes órasmesterek ellen tettek tisztességtelen verseny miatt. A szakosztály az ipartestület utján megette a szükséges intézkedéseket a panaszokra vonatkozólag.

— **Debrecen város zárszámadása.** A számvétség már elkészítette Debrecen város múlt évi zárszámadását, amelyet Rocsik Lajos főszámvéző beterjesztett a tanács elé. A múlt évben 2,505,409 korona bevétellel szemben 2,394,397 korona kiadás volt. A bevételi többlet 111,011 korona. A pénztári maradvány 14,436 korona. A főszámvéző jelentése szerint a tartalékosökkenési alap fokozatos növekedésével fokozatosan fog a vagyonapadás is mutatkozni, ami annyit jelent, hogy a város adósságainak emelkedésével csökkenni fog a város vagyonértéke is, szóval remény lehet a pótdó emelkedésére. Az általános házbéradó után ez szép kilátás a jövőre!

— **A telefondíjzabás módosítása.** Kossuth kereskedelemügyi miniszter legközelebb eső és legfontosabb reformterveinek egyike, a telefondíjzabás módosítása, melyet előbb úgy terveztek, hogy minden előfizető kisebb alapdíjat s minden beszélgetés után külön csekély egységdíjat fog fizetni. Így akarták elérni azt, hogy a távbeszélő alapdíjak révén a postakincstár bevételeinek minimáléja biztosítsák, másrészt pedig azt, hogy az előfizetők — az igénybevétel arányában — progresszív alapon fizessék a telefonhasználati díjat. A „Műszaki Világ” közlése szerint legutóbb elejtették a telefon előfizetés ezen kombinált módját és Kolossváry Endre posta és távirdaigazgató külföldi tanulmányutjából kifolyólag egy Amerikában divatos előfizetési rendszerben állapodtak meg. Ezen rendszer abban áll, hogy előfizetési alapdíj egyáltalán nincsen. Van azonban egy igen minimális beszélgetési díj, mely az „előfizetés” alapjául szolgál olyképpen, hogy minden telefonbirtokos előírnyozza az évi beszélgetések számát. Ennek sorozata az egyszerű beszélgetési díjjal fogja megadni az évi előfizetési összeget.

— **Megtelt a telefonhálózat.** A debreceni telefonhálózat 480 előfizetésre volt berendezve. Az utóbbi néhány év alatt annyira fejlődött Debrecen kereskedelme és ipara, hogy aki csak tehette és belátta szükségét bevezette a telefont. Most már ott állunk, hogy a 480 előfizetésre berendezett hálózat elégtelennek bizonyult és nagyon sokan vannak olyanok, akik alig várják, hogy egy-egy állomás megüressedjék. A debreceni posta és távirda hivatal, mely a telefont kezeli már több ízben tett előterjesztést a kereskedelmi kormányának a hálózat kibővítése iránt. Azonban mindeközben erre nézve semmiféle intézkedés nem történt, pedig égető szükség volna rá. Reméljük, hogy az új éra alatt az ilyen jogos kívánságokat méltányosan intézik el és a hálózat kibővítését mielőbb elrendelik. Ezáltal nagyon sok új előfizetője lenne a telefont, ami viszont az olcsóbbá tételét jelentené.

— **Benkő sorsjegye bankó!** Az osztálysorsjáték keddi záróhúzásánál a 600 000 koronás jutalomdíjat a Benkő bank (Budapest Andrassy-ut 60) által nyolc nyolcadrésben eladott 3944. számú sorsjegy szerencsés véői nyerték. Csak néhány nap előtt ugyanott nyerték a 60.000 koronás egy 15.000 és

10.000 koronás főnyereményt is. Igaznak bizonyult tehát a bank általánosan ismert jelzava, hogy Benkő sorsjegye bankó!

— **Kivándorlás.** Hajdúvármegye elispáni hivatalához három kérvény érkezett, melyben Székely Márton hajduböszörményi, ifj. Győri Bálint hajdubázi és Kovács István hajdudorogi lakosok Amerikába szóló utlevelet kérnek.

— **Agroszkálás kórházban.** Megírtuk, hogy vasárnap a Nagyerdőn halva találtak egy embert, kiből Szabó Gábor bérkocsist vélték felismerni. Közben kiderült, hogy Szabó él és a hivatalos személyeket a hasonlatosság tévesztette meg. A rendőrség tegnap megindította a nyomozást és ma már sikerült is agnoszkálni az öngyilkos embert. A kórházban fekszik ugyanis beteg Borbély József Homok utcai kőműves felesége, kinek férje a múlt héten eltűnt. Az asszony meghallotta, hogy a halottasszobában ismeretlen hulla fekszik, lement azt megnézni, s a halottban férjére ismert. Borbély már évek óta súlyos ideg beteg volt és gyógyíthatlan betegsége miatt követte el tettét.

— **Talált óra.** Az Arany Bika szálloda előtt a vasúti sínek közt Keresztési Antalnak három éves fia ezút női órát talált. A derek gyermek az órát átadta édes anyjának, aki azt felvitte a rendőrségnek. hol tulajdonosa igazolás után átveheti.

— **Felakasztotta magát.** Hajdusámsómból írja levelezőnk, hogy ott Barza György martinkai lakos felakasztotta magát. Mikorra észrevették, márt elszállt belőle a lélek. Az öngyilkosság oka: életuntagság.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatban.

x **Orvosi tekintélyek** előszeretettel rendelik esz és kőszvényes betegek részére a híres király balzsamot, mert ez érdemiben páratlan, már néhányszori bedörzsölés teljes gyógyulást idéz elő. Ára 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél, — Debrecen Kossuth-utca „Arany egyszerű” gyógyszerár. 107 — x 36.

x **Cukor és gyomorbeteg** naponta kaphatnak egy aleuronat kenyert, vagy Graham-kenyert bérmentve vidékre szállítva. Glasner, Budapest.

x **Elismert legjobb gyártmányú férfi kalapok** óriási választékban kaphatók Feketénél.

x **Nincs többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az Iziz hajszesz. Két-három heti használat után a legerősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olcsósága miatt mindenki használhatja. Ára csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilcz Ferenc gyógyszerárában, Piac-utcán.

x Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

Büntetés elől a halálba.

Öngyilkos leány.

Megmérgezte magát.

— Saját tudósítónktól. —

— április 25.

A ki bünt követ el, annak bűnhődni kell. Így követeli ezt az erkölcs törvénye, amely a megtévelyedetteket a földi igazságszolgáltatás elé állítja, mert a bűnnek el kell nyerni büntetését.

Kovács Erzsébet is olyat cselekedett, amit nem lett volna szabad neki, ami bűn,

amiért a földi igazságszolgáltatás elől megmenekült ugyan, de a bűnhődést, mely így annál nagyobb volt, nem kerülhette el.

Sokszor a nemezis kiméletlenebb a kisebb, mint a nagyobb bűnösökkel. A szerencsétlen leányzó sorsát nagyon tragikusan pecsételte meg a végzet.

Cseléd volt a Piac utca 32 szám alatt egy uricsaládnál, ahol mindössze néhány hét óta szolgált.

A napokban a gazdája rájött, hogy meglopta és megfenyegette, hogy feljelenti a rendőrségnek, — lezárta és eltoloncoltatta. A megtévedt szerencsétlen teremtés ettől való félelmében ma reggel öngyilkosságot követett el, — marólguggal megmérgezte magát.

Tettét a jajveszékeltetésére figyelmesé lett házbéliek hamarosan észrevették. Nyomban orvost hívtak hozzá. Majd értesítették a rendőrséget, honnan Pósalaky ügyeletes polgári biztos csakhamar megjelent a helyszínén és beszállította a kórházba.

Ott mindjárt ápolás alá vették a szerencsétlent, gyomormosást alkalmaztak stb. Azonban hasztalan volt minden fáradozás, nem sikerült megmenteni az életnek. — A mérég megtette gyilkoló hatását. Alig pár órai kínlás után kiszenvedett.

Debreceni lóversenyek.

— április 25.

Második nap.

Vasárnap, június 17.

I. **Nyeretlenek** versenye. 1300 korona, ebből 1000 korona a győztesnek, adja a m. kir. földművelésügyi Miniszter, 200 korona a másodiknak, 100 korona a harmadiknak. Távolság kb. 1200 méter. 36 és belföldi lovak számára. Teher: 36 66 kgr., 46 74 fél kgr., 56 és id 75 fél kgr. Beiratási díj 20 korona; további 10 korona az indulóktól. Urlovasok.

II. **Pallagi hadicap.** 1500 korona, ebből 1200 korona a győztesnek, 200 korona a másodiknak, 100 korona a harmadiknak. Távolság kb. 2000 méter. 36 és id belföldi lovak számára, melyek 1905 és 1906-ban 1800 korona értékű versenyt nem nyertek. Beiratási díj 10 korona; további 20 korona a június 9-én állva maradottaktól. Teherközlés (június 7.) utáni verseny nyerőjére 4 kgr. több. Urlovasok.

III. **Totalisateur-verseny.** Sikverseny. 1900 korona, ebből 1500 korona a győztesnek, adja a m. kir. földművelésügyi Minister, 300 korona a másodiknak, 100 korona a harmadiknak. Távolság kb. 2400 méter. 36 és id belföldi lovak számára, melyek 1905 és 1906-ban 1800 korona értékű sikversenyt nem nyertek. Teher: 36 64 kgr., 46 72 fél kgr., 56 és id 75 kgr. Egy legalább 900 korona értékű verseny nyerőjére, ha 36 3 kgr., ha 46 vagy id 1 fél kgr. több; két vagy több ilyen értékű verseny nyerőjére, ha ha 36 7 kgr., ha 46 vagy id 4 kgr., több. Beiratási díj 20 korona; további 20 korona az indulóktól. Urlovasok.

IV. **Hadseregi akadályverseny.** 1400 korona a győztesnek, 300 korona a másodiknak, 100 korona a harmadiknak. Távolság kb. 4000 méter. A cs. és kir közös hadsereg és a m. kir. honvédség tényleges szolgálatában levő tisztjei és tiszthelyetteseinek folyó év május hó elseje óta tulajdonában levő és ugyanilyenek által lovgolandó oly 4 és id belföldi lovak számára, melyek 1905 és 1906-ban 1700 korona értékű versenyt nem nyertek. Teher: 46 65 kgr., 56 71 fél kgr., 66 és id 74 fél kgr. Egy legalább 900 korona értékű verseny nyerőjére 3 kgr., két vagy több ilyen értékű verseny nyerőjére 6 kgr. több. Nyeretleneknek 3 kgr. engedve. Beiratási díj 10 korona; további 10 korona az indulóktól.

V. **Nagyerdői akadályverseny.** 2000 korona, ebből 1500 korona a győztesnek,

300 korona a másodiknak, 200 korona a harmadiknak. Adja a „Magyar Lovaregylet“ a m. kir. földmivelségi Miniszter ur által engedélyezett subventióból. Távozság kb. 4800 méter. 46 és id belföldi lovak számára, melyek 1906 és 1906 ban 1700 korona értékű versenyt nem nyertek. Teher: 46 65 kgr., 56 72 fél kgr., 66 és ia 76 fél kgr. Egy legalább 900 korona értékű verseny nyerőjére 2 kgr.; két vagy több ilyen értékű vagy egy legalább 1500 korona értékű verseny nyerőjére 5 kgr.; két vagy több legalább 1500 korona értékű verseny nyerőjére 7 kgr. több. 5 és id lovakkal, melyek 1905 és 1906 ban versenyt nem nyertek, 6 kgr. engedve. Beiratási díj 20 korona; további 20 korona az indulóktól. Urlovasok.

VI. Vigaszverseny. Eladóverseny. 1300 korona, ebből 1000 korona a győztesnek, 200 korona a másodiknak, 100 korona a harmadiknak. Távozság kb. 1600 méter. Oly lovak számára, melyek a f évi debreceni meetingen indultak, de nem sik-, sem gát-, sem akadályversenyt nem nyertek. Teher: 36 54 kgr., 46 62 és fél kgr., 56 és id. 64 kgr. Minden verseny nyeréséért 2 kgr. több, halmozva 3 évesnél 8 kgr. ig 46 és idősebbnél 6 kgr. ig. A győztes 1000 koronáért árverés útján eladó, minden 200 korona árleengedésért 1 kgr. engedve. Beiratási díj 10 korona; további 10 korona az indulóktól. A nevezés kötelező mindazon lovakra, melyek e meetingen a sikversenyekre, a félvér verseny kivételével nevezve lettek. Belföldi professzionátus lovasok által lovagolandó.

VII. Mezei gazdák (földészek) versenye. 220 korona. Futbatnak a hajdumagyebeli és Debrecen sz. kir. város mezei gazdáinak saját oly lovai, melyeket a bíróság elfogad. Távozság a pályán egyszer körül, nyereg nélkül lovagolva. Nyeremény az elsőnek 100 korona, a másodiknak 60 korona, a harmadiknak 40 korona, a negyediknek 20 korona. Bejelentés félórával a futás előtt. Legalább négy (4) különböző tulajdonos lovanak kell indulni, hogy a díj kiadassék.

Általános határozmányok.

1. Nevezési zárnep és árbejelentési határidő: 1906. június 4 én esti 10 órakor. Teherközlés: június 7 én. Bánatjelentési (törlési) határidő: június 9-én esti 10 órakor.
2. Nevezni lehet Engeszer József egy leti titkár urnál Debrecenben, Szent-Anna-utca 31. sz. alatt. A táviratilag történt nevezések 24 óra alatt írásban megerősítendők.
3. Handicapper Magyar Elek ur urlovaszövetkezeti handicapper.
4. Minden sikverseyben a kancák és heréltek 1 és fél kgr. engedményben, a félvérek pedig 4 kgr. engedményben részesülnek mindazon versenyekben, melyekben telivérekkel együtt futnak.
5. Minden verseny olyan urlovasok által lovagolandó, — ha csak a versenyfeltételek másként nem intézkednek, — kik a „Debreceni Lovaregylet“ nek, vagy az „Urlovasok Szövetkezete“ nek tagjai.
6. Lovagolni csak színekben, vagy egyenruhában szalaggal lehet és ugy a versenyben, mint az egyenruha szalagszine a nevezéssel egyidejűleg bejelentendő.
7. Minden nyereményből 5 százalék vonatlik le; valamint a beiratási díjak is az egyleti pénztárt illetik.
8. Minden ló után a pálya használatáért 10 korona gyeppénz és valahányszor indul, 10 korona start pénz fizetendő.
9. Minden ló után, amely a handicapet elfogadja, 10 korona handicappénz fizetendő.
10. Minden eladóversenyben az esetleges árverési többlet felerészben a második lovat, felerészben az egyleti pénztárt illeti. Jegyzet: Mindeu fentebb kiírt államdíj, a jóváhagyás fenntartásával közöltetik. Kelt: Debrecen, 1906. március 28.

As igazgatóság.

Jóváhagyva:

Budapest, 1906 április 5.

A Magyar Lovaregylet igazgatósága nevében:

Gróf Batthyány Elemér.

Megjegyzések: A teherközlés a második napi Pallagi Handicap versenyre: június 7-én és a bánatjelentési (törlési) határidő: június 9-én esti 10 órakor van. Ezért ezen hadicap versenyre az esetleges törlés velem táviratilag idejében közlendő és az 24 óra alatt írásban megerősítendő.

A „Wochen Renn-Kalender“ f. évi 18. számában a 223. lapon (április 9.) a debreceni versenyek feltételeit tartalmazó hivatalos közleményben, bizonyosan nyomdai átnézésből, az első napon a IV. sz. Eladók akadályversenyében: további 20 korona helyett (az indulóktól), hibásan 10 kor.; a második napon a IV. sz. Hadseregi akadályversenyben: további 10 kor. helyett (az indulóktól), hibásan 20 kor. publicáltatott.

Ezeket tájékozás végett azonnal közlöm.

Kiadta:

Engeszer József.
titkár.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Szombat, április 28-án: „Bagdadi hercegnő“ dráma Lukács Juliska felléptével. (A)
Vasárnap, április 29-én: d. u. „Gül baba“ operette. Bérletszűnet.
Este: „Pajkos diákok“ operette. A debreceni dalárdák versenye. Bérletszűnet.

Faust.

(Vasquez Molina Italia grófné és Kertész Ödön vendégjátéka.)

— április 25.

Valósággal rosszul esik megállapítani, hogy a debreceni közönségnek vajmi kevés érzelme van a megfizethetetlen műélvezetek iránt. Zenei érzék szempontjából pedig végtelenül hátramaradott és közönyös.

Abból az alkalmából iródik ez a jogosult szemrehányás, hogy Vasquez Molina grófné vendégjátékára csak félig tett meg a nézőtér. Igaz ugyan, hogy ebben a direkción is ludas némiképen, de az 6 bibája, — hogy a helyarákat ötven százalékkal falamelte, — legalább menthető azzal, hogy Zsaszától lefelé helyesen alkalmazta a mértéket és joggal gondolhatta, hogy a vendégművésznek művészi kvantitás szempontjából minden esetre ér annyit, mint a dédelgetett Zsasz.

A színházról távolmaradt, ugynevezett elite közönség ellenben nem menthető sem mivel, legfeljebb azzal a kétes értékű megállapítással, hogy nekik épp oly kevés van szűkségük zenei műélvezetre, mint volt Pilátusnak a Krédora.

Wasquez Molina grófné az operaház dédelgetett kedvence. A fővárosi sajtó és közönség minden fellépése alkalmával elragadtatásának egy-egy szerény bizonyítékát hordja ahhoz az oltárhoz, amelyen a vendégművésznek áldoz, amikor énekel. Természetes, hogy ezek a sorok csatlakozni akarnak a fővárosi sajtó elismerő soraihoz. A vendégművésznek játékát, ámbátor olasz szöveggel énekel, teljesen átértézte az áhitattal hallgató közönség és a felvonások végén lelkes tapsal adózott érte.

Jól esik megemlíteni, hogy a templom-jelenet után a rövid felvonásokozt egészen áttapsolta a publikum, mialatt a vendégművésznek a vasajtó előtt is meg kellett jelennie.

Kertész Ödön, az Operaház tagja meglepetés gyanánt Faustot énekelte. A meglepetés váratlanul érte a közönséget, mind amellet a lehető legörvendetesebb volt. Kertész Ödön az új iskola kiváló tanítványa. Faustja csupa érzés, csupa hevület, csupa szív. Emellet a vendégművésznek kedvéért udvariasan mérsékelte is magát. Ugy tudjuk, hogy Zilahy Gyula szerződötés céljából léptette fel Kertész Ödönt, miután az operaház egy évre hajlandó volna átengedni Szerződötése határozottan kiváló nyeresége volna a debreceni színháznak.

Polgár Mephistót nagyon szépen énekelte. Fothi Enda a „Helyettes kis virág“ gal remekelt. Felítlen elismerést érdemel még Bay László, aki Valentint énekelte

nagy hatással. — Bársonyos, lázy baritonja teljes szépséggel érvényesült, nyílt színen is megtapsolták. Mártát Radó Anna énekelte.

A zenekar ma kivételesen nem hivta ki annyira az ellenszenvet, ami Fekete Oszkár karmester érdeme.

A zenei élvezet hívei szinte eksztáziással hagyták el a nézőteret, amiért mindenestre köszönet dukál Zilahy Gyulának, aki tetemes áldozattal tette azt lehetővé. Elvégre, ha a direktorban van áldozatkésztség, valószínűnek tartjuk, hogy panaszra sohasem volna ok. (Rip)

* Francillon. Harmadik estén lép ma fel a színház vendége T. Halmay Marzit asszony. A Francillon színmű igen szép és hálás szerepében egész új oldalról mutatkozik be a közönségnek. A vendégművésznek kívül részt vesznek a előadásban: Szakács, Ternyei, Szabó Irma, Arday Ida, Békés stb.

* Bagdadi hercegnő. Színházunk ujjonnan szerződött drámai hősnője P. Lukács Juliska lép fel először szombaton este. Régi jó darabnak, a Bagdadi hercegnőnek főszerepét játssza el és kiváló drámai tehetségét mutatja be az iránta nagy érdeklődést tanúsító közönségnek.

TAVIRATOK.

A nagykörösi lelkész-állás.

Nagykörös, április 25. A Filó Lajos ref. lelkész hatálával megüresedett lelkészi állásra Bakó József kanesi lelkészt, volt orsz. képviselőt hívja meg a ref. egyház.

Gyilkos mostoha gyermek.

Abaujszántó, április 25. Vilmány községben Jordán Mihály 20 éves földmives megölte mostohaanyját, mert az rosszul bánt vele. A fiut letartóztatták.

Nemzetközi egyezmény.

Bécs, április 25. A Wiener Zeitung közli azt az egyezményt, a melyet a mezőgazdaságra hasznos madarak védelme érdekében 1902 ben Austria-Magyarország, Németország, Belgium, Dánia, Franciaország, Liechtenstein, Luxemburg, Monako, Portugál, Svédország és Sváje kötöttek.

Óriási felhőszakadás.

Szatmár, április 25. A város községben nagy felhőszakadás volt, mely 20000 hold termést teljesen tönkretett. A felhőszakadás felszakította a vasutak töltését.

Szerkesztői-posta.

Politikus. A kérdezett mindig 48-as függetlenségi párti volt.

B. K. Debrecen. Az európai nagy városok sorából a legutolsó, melyet földrengés pusztított el, Lissabon volt, mely phönixként kelt ki hamvaiból és ma egyike a legérdekesebb városoknak. Azóta nem is zavarta meg földrengés.

Egy hü olvasó. Sajnáljuk, hogy kívánságát, a kérdezett megnevezése tekintetében, nem teljesíthetjük. Inkognitóban akar maradni.

Háztűznézőben

(Elbeszélés.)

Irta: Szabó István.

(Folytatás.)

— Ejnye no, hát azért ne haragudjék meg János bácsi! — csitította Laci, tettezett szívességgel — csak folytassa tovább!

— Hát hiszen nem is azért mondom... feleli az öreg engedékenyen. — Ugye „dejákok“ az ifiurak!

— Igen! mondjuk tereztbe.
— Mindjárt gondoltam, mert — tisztesség ne essék szólni — tudom én azt jól, hogy sok fufang lakozik a deják emberbe, oszt' huncutság is, s ennél fogva ért az ilyen isrukkossághoz! . . . Hát tulajdonképen én biz' özvegy ember volnék, s már három asszonyt tettem a föld alá . . . A harmadik, az valami jó lélek volt, isten nyugtassa szegényt.

— Isten nyugtassa! — szól közbe a poétás Mikes ábitatos arccal.

Az öreg ránézett, erősen, leintőleg! De mikor látta, hogy a fiu nem huncutságból mondta ezt, elkezdte dicsérni a boldogultat.

— Hát bizony kérem az tisztára olyan asszony volt, a milyet nem kap az urfi sehun, a debrecenyi tanyákon . . . de még az kerek világon se ám!

(Nem is chajtok, gondolta Mikes Marci.)

— Jó főző is volt a lelkemadta, de mielőtt fogvást meghalt, nem igen ettem főttet, mert a jányaim nem igen hederitenek rá. — Ennél fogva jöttem ide . . . háztűznézőbe!

Igy beszélt a kipirult arcú, boldog vőlegény jelölt. Mi pedig csodálkozva néztünk rá. De Laci bosszusan mindjárt rákontrázott s lepipálta az öreget.

— Hát akkor nem jó helyen jár bátyám!
— Igy szokták azt mondani, de csak szokták — feleli az öreg — mert hej sokat tapasztaltam már én bölcsős korom óta!

— De mondom, hogy itt nincs olyan asszony, aki férjhez akarna menni — türelmetlenkedett a fiu, mivel szó sem volt tanítványról. — Ezért kár volt ennyit beszélni!

— Ni, ni, hé! Hisz' megfizetek én érte! Csak osztég jó legyen az asszony. — Ha itt nincs, van másutt! Oszt' azért az ur isruktos, hogy tudja, hun az asszony!

De Lacit erre az erőszakoskodásra már a guta is környékezte. Szóhoz se jutott, csak dult-fult, s szeméi kidülledtek.

— Osztán nem muszáj, hogy öreg legyen, — folytatta a vidám öreg, jó lesz valami jó fiatal tüdő is, mert hát, hogy is mondjam: a sőt a vén kecske is . . . de mondani se kell tovább, hisz' ugyis tudják a deják urak, ugye la!

— Tudjuk bizony! erősítettük kegyetlenül, s egyhanguan, mire még a Laci arca is földerült.

— Hanem azt az egyet kibőttem, hogy ne valami pergős nyelvű, kitanuliat komendáljanak, mert amék asszony díjak keze alatt volt, azt e földön ember nem szívelheti, míg él! Nem embernek való már az akkor!

— Ugy van ugy van! kiáltotta a poétás fiu, de Laci végleg kijött a szájából.

— Menjen már a fenébe! Ördög bujjék a vén rossz csontjába! Nem érte, hogy nem vagyok én kiházasító intézet, se' kerítő!! Értse meg már, hogy az instruktor olyan ember, aki pénzért kisebb deákokat tanít! Itt nincs asszony féle! Magának meg bot kell a hátára, nem asszony!

Igen?! Hát így állunk?! Na jó, hogy tudom! Azt a . . . erre, meg amarra! S elkezdett egy ékes imádságot, amelytől, ha meghallották az égből, az angyalok szüzi serege bizonyosan Szent Péter háta mögé menekült! — Hát tegye bolonddá az urfi a nagyapját, meg a lovat! de ne' érgem! Ha egyszer nem tud asszonyt komendálni, akkor miért téteti az ujságba, hogy isruktos, vagy mi a mennydörgős mennykü, hogy csapjon bele! . . . De fogadom, hogy megbánja, ebadta fufangos deják!

S azzal köszönés nélkül ott hagyott bennünket, mint szent Péter urunk hajdan az oláhokat, s becsapta maga után a nehéz kaput.

Mi pedig elkezdtük Babis kománkat korholni a heveségéért s elhatároztuk, hogy ha visszajön még egyszer az öreg, megtréfáljuk. Laci is beleegyezett.

És csakugyan, néhány pere múlva ismét bejött nagy alázatosan az öreg. Szinte előre sejtettük, hogy így lesz, mert láttuk, hogy nem érte azt a mennykü cifra instruktor szót.

— Csak jöjjön, jöjjön, János bácsi! kiáltott felé Laci. Tréfa volt az egész! Megskartuk próbálni, hogy milyen természete van, mert — aszerint szemeljük ki az asszonynak valót!

— Hát osztán lesz asszony?
— Lesz, lesz! Hát hogyne lenne! János bácsinak föltétlenül fogunk egyet!

— Jól van na! De hát tudtam én, hogy Bónis, vagy . . . Babis ifiur, ha már egyszer felesapott izének, biztosan ért az ilyesmihez! . . . Megtárnálnám az urakat egy kis gugyival, ha meg nem sérténém! Tudom, hogy szeretik, mert mit nem szeret az ember, ki-vált ha meg deják is mellé!

S megkínált a szalmástüvegjével bennünket, előhuzva azt a köce belső zsebjeből. És mi nem tudva menekülni, elfogadtuk, és sort ittunk az öreggel.

— Jóféle jó törkő pályinka! Izlik, ugye? Na Isten éltesse! S ő is húzott belőle, melyet négy különböző hangu torokköszörülés követett.

— Osztán nem jár pénz nélkül ez a instruktosság se, ugye, fiatal urak?

— Hát ahogy vesszük — válaszoltuk.

— Mert akkor — ha akarják — adok egy kis előleget. Foglalóba itt van — „husz piz!”

Egy darabig, míg a szalmás engedte, még elbeszélgettünk, azután az öreg utnak egyengette lábait, és sorban „kezelve” mindnyájunkkal, megelégedett, lassu léptekkel indult a kapu felé, ahonnan még egyszer vissza szólt:

— Hanem oszt' jó asszony legyik, anynyit mondok!

— Olyan lesz, hogy párját ritkítja, válszoltuk jóízű nevetés közt.

Babis nagyon nyughatatlan volt, s nem tudta megmagyarázni önmagának, hogy mely uton jutott hozzá az öreg legény akinek nem instruktorra, hanem feleségre van szüksége. Gondolta ugyan, hogy bizonyosan az a furcsa szó vezette félre János bácsit, aki ez alatt egészen másat sejtett: de azért másnap felment a kiadóhivatalba, s kérdés-ködött a kezelő kisasszonytól az öreg felől. Ez elmondta neki, hogy tévedés egyáltalán nem fog fenn, amennyiben az instruktor címjét nem cserélte fel valaki máséval, hanem az egész házassági tréfa az ő leleményességén alapul. Nevezetesen az öreg a kiadóhivatalba előtárta, hogy ő nőül akar, és megkérdezte, nincs-e valami ajánkozó Mikor erre azt a feleletet kapta, hogy: nincs, hivatkozott az ujságbeli hirdetésre, és azt tudakolta, hogy vajjon az a „isruktos ur” nete ez irányban ajánkozik-e? A kisasszony rögtön feltalálta magát, és átadta neki az instruktor címét, nevét, azon megjegyzéssel, hogy az a fiatal ur majd gondoskodik neki feleségről, mert az a foglalkozása. Természetesen tudta, hogy a diák urak — velők született fufangjoknál fogva jól megfogják tréfálni a vén Don Juant, akiben még ő leg léte is ágaskodik a férfi virtus!

Másnap, hétfőn este fele már megint ott volt az öreg a lakásunkon. Első dolga volt megkérdezni, hogy van-e már asszony?
— Van hát (felelé neki Laci) még ugyancsak szép fiatal, csak meg kell kérni a kezét! Hátha! . . . És szép is nagyon, művelt is, s még hozzá 16 éves!

— Hm . . . hm! Tán nagyon is fiatal volna hozzám? morfondirozott János bácsi.

— De vajjon hozzám jönne-i?

— Persze! Csak aztán szépen kell beszélni vele, meg Birike nagysámnak szólítani, s majd meglátja csak, hogy hajlik?

— Hát jó! Megpróbálok. De előbb hadd tanuljam meg a nevét, mert elfelejttem addig . . . Birike naccsám ugye-e la? Hát oszt' messzi lakik?

— Nem a' Ebben az udvarban . . . mindjárt be is vezetem János bácsit.

Igy Laci, és a szót tett követte. Az öreget bevezette a kis tüzes szemű libuska szobájáig, s aztán a szél szárnyain kiperdült onnan.

Oda bent a fiuk pedig majd megszakadtak a nevetéstől.

— Te ugyan megtetted a peteket! — mondja neki Mikes Marci, könnyes szemekkel. . . Csak aztán mit fog majd szólni a dologhoz a kis Biri! Biztosan megharagszik a rossz tréfáért.

S mig beszélgetnek, nagy vidám arccal jön vissza felé az öreg János bácsi.

— No hát mire jártunk? kérdi tőle Laci.

— Hát ott vagyok, ahun a mádi izrajelita!

— Hogy-hogy?

— Azt mondta a lelkem kis barnája, hogy nem vállalja. Pedig biztattam, hogy nem rossz élete lesz én mellettem, oszt' kapálni se kell valami tul sokat, hogy fel ne törjék a kis fehér keze. . . De oszt' azt felelte, hogy ő nem megy férjhe! Mondok tán apálca akar lenni izé naccsám? Csak azt meg ne tegye, mert nem jó élete van ott a nőnek . . .

A nevetésünk egy kissé megszakította az együgyű öreg előadását, majd ismét folytatta.

(Vége köv.)

Városi Színház.

Bárlet 168. szám (C)

Csütörtökön, 1906. évi április hó 26-án:

T. Halmi Margit felléptével:

FRANCILLON,

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Dumas Sándor. Fordította: Paulay Ede. Rendező: Szakács A.

S Z E M É L Y E K:

Riverolles, marquis — — Békés Gyula.
Riverolles Lucian gróf, a fia — Szakács Andor.
Grandredon Stanislas — Terayei Lajos.
Pinguet, ügyvéd segéd — Bérczy Ernő.
Célestin, Lucian ívasa — Szabó Gyula.
Riverollesné Francine, Lucien neje — — — — T. Halmi Margit
Smitné Teréz — — — — Arday Ida.
Anette, Lucien testvérhuga — Szabó Irma.

Holnap, pénteken, április 27-én:

Vasquez Molina Italia grófné a m. kir. operaház művésznőjének utolsó fellépte:

Troubadour.

Opera.

Keil-lakk

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs keménypadló számára.

Keil-féle „Glasur“ ténymáz 90 fill.

Keil-féle arany-ténymáz képkereteknek 40 fill.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Borsos Kata cégnél DEBRECZEN.

Ne vásároljon addig senki sem!

kinek elegáns
mell és derékfűzőre

van szüksége, míg az

Erdős Kálmánné

által készített modern

mell és derékfűző

mintákat megemelték, melyeket legnagyobb szakértelemmel és legújabb fazonra készít mérték után bárkinek.

Kivánatra mérték felvételt lakáson is eszközöl.

Tisztelettel

Erdős Kálmánné

Debrecen, Piacz-utca 52.

Javitást és tisztítást olcsó áron elfogad.

A közelgő tavaszi évad alkalmából van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves figyelmét felhívni a 20 év óta legmegbízhatóbbnak bizonyult mindennemű konyhakerti, virág-, valamint fűmagvaimra.

Ugyszintén állandó nagyválasztékot tartok frissen levágott mindenfaj elővirágból, melyek egyes szálabban, vagy megrendelésre készítek ezekből menyaszonyi mell és minden alkalmi esokrokat, valamint sirkoszorukat.

Saját termésű nyíló virágok és dísznövényeim a legszebb kivitelben ajánlhatom mélyen tisztelt vevőimnek melyek úgy a Kossuth-utcai üzletemben mint a Ferenc József uti kertészeti telepemben, óriási választékban állanak rendelkezésre a lehető legolcsóbb árak mellett.

Megrendelések vidékre is a legnyugodtabb pontossággal, legszebb kivitelben a kívánt időre szállítatunk.

Részletes képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Tömeges megrendelést kér

kiváló tisztelettel

PACZELT JÁNOS

mag- és virágkereskedés Debrecen, Kossuth-utca.

MEGNYILT

az uri divat különlegességi áruház

„NYAKKENDŐ KIRÁLY”-HOZ

Debrecen, Főposta mellett.

Kalap gyári raktár. Hazai gyártmányú fehéreneműek.

Legjobb minőségű árak.

Olcsó

szabott

árak!

Telefonszám

214.

Nagyon segít és utó-
érhetlen fűregpusztító
Üvegekben vásárol-
juk.

Kapható:

Debrecen

Annók Sándor
Böszörményi István
Csanak József
Csicsó Lajos
Csillag József
Deutsch Lajos
Félegyházy János
Friseth Károly
Ganovszky Lajos
Havas József
Kertész Miklós

Kertész Nándor
Klein Ignác
Kóhn Henrik
Komlóssy Lajos
Kontsek Géza
Kovács Mihály
Krausz J. Bernát
Lindenfeld J. Jenő
Lusztig és Bán
Mayer Jenő
Molnár Jenő.
Neumann Nándor
Parti Ferenc

Rickl Antal József
Róth Antal
Várray József

Berettyóujfalu:
ifj. Weiszberger Ignác

Érmihályfalva:
Grósz Hermann
Lévay Vince
Pollák Móric

Hajduböszörmény:
Gemeinbeck József

Tulogy Ferenc

Hajdunánás:

Slachta József

Hajduszoboszló:

Körner Lola

Tiszafüred:

Kiss Géza Ernő
Schön Jakab
Weizsmann József

kereskedőknél.

● Saját ●
készítményű
sérvkötők,
haskötők,
hátegyenesítők.
Orthopédiai
cikkek,
mértékszerinti ké-
szítése, valamint
szakszerű javítása
elvégeztetik.
Nagyválaszték
valódi francia
és amerikai
gumi külön-
legességek
férfi- és női
óvszerekből.

SCHÖNSANDOR
kezdő, kötszer és orvosi műszertára
Debrecen, Piac-utca 12. szám. Stencinger-ház.

Legdivatosabb
női, úri és gyermek
keztyük,
Glacé és mosható
szarvasbőrből,
valamint selyem és
caipke szövetekből
Harisnya kötök
nadrág tartók nagy
választékban.
1 pár keztyű
tisztítás vagy
mosás
20 fillér.

Itt a tavasz!

● Megérkeztek a legdi-
vatosabb be- és kül-
földi szövetek. A ki-
olcsó akar ruházkod-
ni és pénzt akar meg-
takarítani, az menjen
Ranunkel H. és Fia

posztó nagykereskedőhöz.

Tavalyról kimaradt téli és tavaszi divat
szövet partiban.

Hirdetések
művészi illusztrálása,
szövegezése,
eredeti tervezetek ki-
dolgozása és előle-
ges költségvetések
teljesen díjlanul.

GOLDBERGER AV.
BUDAPEST, Váci-utca 20. — HIRDETÉSI IRODA.

Szőlővessző

A világhírű

'Delaware'

adja a legjobb bort!

Ültani permetezni nem kell.

A szőlészeti kincse.

A phyloxera ellen áll!!!

Leírását és árjegyzékét
ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók
nagy mennyiségű sima és gyökeres
DELAWARE vessző eladás.

Czím:

Szigyártó és Gakáts.

Telep: Alsó-Szeged.
Központi iroda: Felső-Szeged, Somogy-m

Hirdetések FELVÉTELNEK E LAP KIADÓHIVATALÁ- BAN, Csapó-utca 10. szám. — Telefon szám 275.

TÖRÖK a SZERENCSE KOVÁCSA!

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rö-
vid idő alatt **25 millió** koronánál több **nyere-
ményt** fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között a **két legnagyobb**
nyereményt, és pedig:

kétszer a nagy jutalmat a 600.000 koronás főnyereményt,

a legnagyobb 400.000 koronás főnyereményt

továbbá 5 á **100.000**, 3 á **90.000**, 2 á **80.000**, 3 á **70.000**,
3 á **60.000**, több **50.000**, **40.000**, **30.000**, **25.000**, **20.000**,
15.000 és ezeken kívül számtalan 10.000, 5.000, 3.000, 2.000, 1.000
500 koronás és egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesély-
dusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy sze-
rencsesorsjegyet.

A most kezdődő 18-ik magyar osztálysorsjátékban

125.000 sorsjegyre ismét 62.500 pénznyeremény jut

és összesen **16 millió 457.000 korona** hatalmas összeget sorsolnak ki.

Rendelje meg a neve mellett
álló szerencseszámot!

Sok pénz szépe varázsolja az életet! Talán meglepi a
férj a feleségét vagy az asszony az urát a neve mel-
lett álló sorsjegy megvétele által egy főnyeremény-
nyel. A véletlen nagy szerepet játszik az életben és
könnyen meglehet, hogy éppen egy szerencses véletlen
folytán a neve mellett számot eltalálta, melyre egy
nagy nyeremény jut.

Ádám, Adél	4040	Dezső, Erzsébet	6411	Iván, Jolán	12305	Ottó, Melánia	20441
Ádólar, Agnes	6314	Ede, Eszter	9888	Jakab, Józsa	20284	Ódön, Narcisz	20989
Ádólf, Agóta	9007	Elek, Etel	19821	János, Judith	20983	Pal, Neszti	24236
Agoston, Amália	19162	Elemér, Flóra	20580	Jenő, Juliska	24203	Péter, Olga	24277
Aladár, Anna	20445	Emil, Franciska	22032	József, Karolin	24265	Pista, Paula	28876
Albert, Anatólia	21619	Endre, Frida	24252	Kálmán, Katinka	28874	Richard, Pelagie	32715
Alfréd, Apollonia	24215	Ernő, Genováva	24363	Károly, Katalin	29634	Róbert, Petronella	35640
Akos, Aranka	24285	Gerenc, Gertrud	29638	Kornél, Klára	35318	Rudolf, Pirooska	37411
Ambrus, Berta	28881	Frigyes, Gabriella	34933	Kristóf, Klótild	36825	Salamon, Regina	38164
András, Blanka	34352	Fülöp, Gizella	36779	Lajos, Kornélia	38138	Samu, Rózsika	38238
Antal, Borbála	36451	Gábor, Hedvig	38118	Laszlo, Krisztina	38226	Sándor, Rozalia	41921
Arnold, Boriska	37424	Gáspár, Helena	38173	Leo, Kunigunda	41919	Simon, Sári	83891
Arnád, Betti	38169	Gergely, Henriett	41795	Lipót, Laura	64204	Tamás, Sarolta	84769
Artúr, Bella	41794	Géza, Hermína	51398	Lőrinc, Lenke	84788	Tibor, Szerena	86049
Aurél, Brigitta	41938	Gusztáv, Hilda	84702	Manó, Leonia	86014	Tihamér, Theodora	92773
Áttila, Cecília	84309	György, Ibolyka	84780	Márkus, Lidia	90870	Tivadar, Teréz	123503
Balázs, Cornelia	84773	Gyula, Iduska	89219	Márton, Lina	101939	Tóbiás, Terus	123504
Balint, Dóra	86065	Henrik, Ilona	101914	Mátyás, Ludmilla	123502	Vendel, Valéria	123508
Barnabas, Borotya	101404	Hermann, Ilma	123501	Mihály, Lujza	123507	Viktor, Veronika	123516
Béla, Cecília	106999	Hugo, Ilka	123506	Miklós, Magdolna	123519	Vilmos, Viktória	123520
Benedek, Eufemia	123505	Ignac, Irén	123546	Miksa, Malvin	123514	Vince, Vilma	123518
Bernát, Emma	123509	Illés, Irma	123510	Mór, Margit	123515	Zoltán, Zsófia	123521
Dániel, Ernesztin	123513	Imre, Izabella	123511	Nándor, Mária	5488	Zsigmond, Zuzsanna	123522
David, Eva	123517	István, Janka	8512	Orbán, Mártha	8826		
Denes, Evelin	5637	Izidor, Johanna	8602	Oszkár, Matild	12314		

Legnagyobb nye-
remény esetleg **1.000.000 korona;**

továbbá 1 jutalom **600.000** 1 nyeremény **400.000**, 1 á **200.000**, 2 á **100.000**
2 á **90.000**, 2 á **80.000**, 2 á **70.000**, 2 á **60.000** 1 á **50.000**, 3 á **40.000**
3 á **30.000**, 6 á **25.000**, 9 á **20.000**, 13 á **15.000**, 44 á **10.000** korona és
még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

¹/₈ eredeti sorsjegy frt. —.75, vagy **1.50**; ¹/₄ eredeti sorsjegy frt **1.50** vagy **3** korona.

¹/₂ „ „ „ **3.—**, „ „ „ **6.—**; ¹/₁ „ „ „ **6.—** „ **12** „

A sorsjegyeket úfánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos
tervezet díjlanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyre kérünk azonnal, de legkésőbb

f. é. május hó 6-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután fenti szerencseszámok gyorsan elfognak

TÖRÖK A. és T.

Sürgőycim: bankháza, BUDAPESTEN. Sürgőycim: Törökék, Budapest.

H a z á n k l e g n a g y o b b o s t á l y s o r s j á t é k - ü z l e t e .

Főáruházi osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a. II. fiók:
Museum-körut 11/a.

238-4 2